

Samenvatting

Dit onderzoek richt zich op het stimuleren van creativiteit en het probleemoplossend vermogen bij leerlingen. In literatuur over *Beeldonderwijs en Didactiek* (Schasfoort, 1999), *Kunst in samenhang* (Letschert, 2002), de website *www.beeldonderwijs.nl* (Van Onna, Benjaminsen, Stieltjes, Van Nimwegen, 2012) en een lezing over *Leren als creatief proces* (Van Oers, 2011) wordt vanuit verschillende vakgebieden het belang van creativiteit ten aanzien van het probleemoplossend vermogen van kinderen in het onderwijs benadrukt en toegelicht.

Vanuit mijn achtergrond als beeldend kunstenaar heb ik gekozen voor literatuurverdieping in beeldende vorming, hersenwetenschap en onderwijspedagogiek om het belang van creativiteit toe te kunnen lichten en hoe dit gestimuleerd en ontwikkeld kan worden. We zien bij leerlingen enthousiasme, een versterkte leerhouding en leermotivatie als ze aan projecten werken waarin wel de nadruk ligt op het stimuleren van creativiteit en het probleemoplossend vermogen. Dit onderzoek richt zich dan ook op de volgende onderzoeksvraag: Op welke wijze versterkt beeldende vorming de leerhouding, leermotivatie en het probleemoplossend vermogen van de kinderen bij een geïntegreerd aanbod met het vak wereldoriëntatie?

Om te kunnen meten wat de verwachte toename is aan enthousiasme van de leerlingen en hun versterkte leerhouding en leermotivatie, heb ik in december 2011 een klein praktijkproject volgens procesgerichte didactiek ontworpen en uitgevoerd. Dit was rond het thema kerst en glas in groep 5 – 6 van JBS De Kring te Nuis. Naast het praktijkproject heb ik de directeur, de leerkracht en de leerlingen interviews afgenomen. De directeur en de leerkracht heb ik geïnterviewd om een beeld te krijgen van hun kennis van en visie op beeldende vorming. De leerlingen heb ik geïnterviewd omdat ik wilde weten wat ze van het praktijkproject als geheel vonden.

De belangrijkste resultaten van mijn onderzoek zijn mijn observaties tijdens mijn lessen die door de literatuur werden bevestigd. Tijdens het werken met de procesgerichte didactiek heb ik gezien dat de leerkracht een belangrijke rol heeft, namelijk het stimuleren van creativiteit en onderzoek op niveau van de leerling. Daarbij zijn er drie belangrijke factoren om de betrokkenheid van leerlingen bij het onderwijs te vergroten en creativiteit te stimuleren; een prikkelende leeromgeving, het enthousiasme van en meer verantwoordelijkheid voor de leerlingen. Ik heb in de lessen die ik heb gegeven gezien dat leerlingen ruimte nodig hebben om eigen keuzes te kunnen maken, zodat ze vanuit hun ervaringen kunnen leren en hierop kunnen voortbouwen. Op deze wijze konden leerlingen op een volgend niveau van creativiteit én leren komen. Door in mijn lessen een beeldend vak te integreren met een kernvak als wereldoriëntatie en de leerlingen een eigen

onderwerp te laten kiezen, kreeg ik een goede leerhouding en leermotivatie van de leerlingen terug. De leerlingen konden zo creatief met beeldende problemen, maar ook met vragen over de wereld om hen heen aan de slag waardoor het probleemoplossend vermogen van leerlingen werd gestimuleerd.

Wanneer u het volledige onderzoek 'Waar beeldende vorming en wereldoriëntatie elkaar versterken' wilt lezen, kunt u mij mailen met het verzoek voor compleet onderzoek Helen van Domselaar, 2012.

info@helenvandomselaar.nl